

Vlaams
Parlement

ingediend op **334** (2019-2020) – Nr. 1
27 mei 2020 (2019-2020)

Verslag van de gedachtewisseling

namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
uitgebracht door Jeremie Vaneeckhout en Freya Perdaens

over de aanpak van de coronacrisis
in het beleidsveld Jeugd

Samenstelling van de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media:

Voorzitter: Elisabeth Meuleman.

Vaste leden:

Cathy Coudyser, Marius Meremans, Freya Perdaens, Wilfried Vandaele, Manuela Van Werde;

Filip Brusselmans, Johan Deckmyn, Klaas Sloomans;

Karin Brouwers, Orry Van de Wauwer;

Steven Coenegrachts, Stephanie D'Hose;

Elisabeth Meuleman, Gustaaf Pelckmans;

Hannes Anaf.

Plaatsvervangers:

Andries Gryffroy, Kathleen Krekels, Philippe Muylers, Kris Van Dijck, Karl Vanlouwe;

Immanuel De Reuse, Jan Laeremans, Ilse Malfroot;

Maaïke De Rudder, Tinne Rombouts;

Els Ampe, Bart Tommelein;

Tine Van den Brande, Jeremie Vaneekhout;

Katia Segers.

Toegevoegde leden:

Tom De Meester.

INHOUD

I.	Toelichting door minister Benjamin Dalle.....	4
1.	Generatie Veerkracht.....	4
2.	Compensatiemaatregelen voor de jeugdsector en het noodfonds.....	6
3.	Zomerkampen	7
4.	Andere antwoorden	9
4.1.	WAT WAT	9
4.2.	Monitoren	10
4.3.	Lokale besturen	100
4.4.	Buitenlandse kampen	11
II.	Bespreking	11
1.	Vragen en opmerkingen uit de commissie.....	11
1.1.	Steven Coenegrachts.....	11
1.2.	Hannes Anaf	12
1.3.	Tinne Rombouts	13
1.4.	Jeremie Vaneeckhout	14
1.5.	Freya Perdaens.....	155
2.	Antwoordenronde.....	16
2.1.	Minister Benjamin Dalle	16
2.2.	Aanvullende vragen en opmerkingen	18
	Gebruikte afkortingen.....	20
	Bijlage: zie de dossierpagina van dit document op www.vlaamsparlement.be	

Op donderdag 7 mei 2020 hield de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media een gedachtewisseling over de aanpak van de coronacrisis in het beleidsveld Jeugd.

(Tijdens de commissievergadering waren alleen de commissievoorzitter en de commissiesecretaris fysiek in de commissiezaal aanwezig. De vaste leden, de plaatsvervangende leden en de toegevoegde leden van de commissie kregen de mogelijkheid om online aan de vergadering deel te nemen via het platform Zoom. Andere volksvertegenwoordigers konden alleen na motivering online aan de vergadering deelnemen. Minister Benjamin Dalle integreerde in zijn toelichting de antwoorden op de vragen die commissieleden hem vooraf hadden bezorgd.)

De powerpointpresentatie bij de toelichting van minister Benjamin Dalle is te vinden op de [dossierpagina](#) van dit verslag op www.vlaamsparlement.be.

I. Toelichting door minister Benjamin Dalle

Minister *Benjamin Dalle*: De commissieleden hebben met heel wat vragen hun betrokkenheid getoond. Sinds de vorige gedachtewisseling over dit thema is er inderdaad heel wat geëvolueerd.

Mijn antwoorden zal ik in de volgende hoofdstukken indelen:

- het actieplan Generatie Veerkracht;
- compensatiemaatregelen voor de jeugdsector, en het noodfonds;
- de herneming van jeugdactiviteiten en de zomerkampen;
- specifieke vragen over andere thema's.

1. Generatie Veerkracht

Bij de vorige gedachtewisseling ben ik al dieper ingegaan op de oprichting en doelstellingen van de taskforce Kwetsbare jeugd. Sindsdien werden bevragingen georganiseerd en vonden verschillende bijeenkomsten van deze taskforce plaats.

Op donderdag 30 april 2020 heeft de Vlaamse Regering het actieplan Generatie Veerkracht aangenomen, met een totaalbudget van 4,5 miljoen euro.

Het actieplan is een werk van velen samen. Van de jeugdsector kregen zowel de landelijke werkingen met maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren, als de bovenlokale werkingen de voorbereidende vragen. Hun bezorgdheden, noden en behoeften vormden de basis voor de verdere uitwerking van het actieplan. Met dit actieplan willen we antwoorden bieden op de verschillende uitdagingen met betrekking tot kinderen en jongeren in maatschappelijk kwetsbare situaties. Het gaat om jongeren die in vaak moeilijke omstandigheden opgroeien en jongeren die omwille van hun specifieke situatie bijzondere aandacht verdienen.

Verschillende leden van de commissie hebben er al op gewezen dat deze periode kinderen en jongeren op verschillende vlakken op de proef stelt, zeker wat het mentale welbevinden betreft. Met dit plan willen we daarom extra inzetten op versterkte weerbaarheid en sociale vaardigheden, en bovenal toegang tot vrijetijdsactiviteiten. Het is van vitaal belang dat alle kinderen en jongeren in de mate van het mogelijke kunnen genieten van een zorgeloze vrije tijd. Zoiets is fundamenteel voor hun leeftijd en groei naar volwassenheid.

De naam 'Generatie Veerkracht' is niet zomaar gekozen, daar we een jonge generatie zien die bijzonder op de proef wordt gesteld maar ook erg veerkrachtig voor de dag komt, met vele positieve initiatieven. Met een zekere steun van de overheid kan de generatie sterker uit de crisis komen.

We onderscheiden zes hefboomen of actielijnen. Vijf daarvan zijn concreet uitgewerkt. De zesde is een brede projectoproep, die overigens vandaag wordt gelanceerd.

Actielijn 1 is lokaal pakketten aanbieden voor kwetsbare kinderen en jongeren en wordt opgevolgd door het Agentschap Opgroeien onder de bevoegdheid van minister Wouter Beke. De pakketten bevatten spel-, knutsel-, sport- en ander vrijetijdsmateriaal, boeken en strips, maar ook informatie over het virus en de preventiemaatregelen, en digitaal materiaal. De Huizen van het Kind, die in bijna elke Vlaamse en Brusselse gemeente actief zijn, zullen dit initiatief samen met de lokale besturen organiseren. Het totale budget hiervoor bedraagt 1 miljoen euro. De onderliggende redenering is, net als de vaststelling vanop het terrein, dat kwetsbare gezinnen niet over genoeg vrijetijdsmateriaal beschikken en dat dit een aandachtspunt vormt.

Actielijn 2 betreft de vrije tijd in de jeugdinstanties en -voorzieningen. De jongste weken heeft de Vlaamse Regering op dat vlak heel wat doorbraken gerealiseerd, samen met de Nationale Veiligheidsraad. Minister Beke heeft al aangekondigd hoe er een bezoekenregeling is geïnstalleerd. Op vraag van de Vlaamse Regering heeft de Veiligheidsraad bevestigd dat een leefgroep samen met zijn begeleider buiten mag komen. Maar de vrijetijdsbesteding in die instanties stond op een erg laag pitje. Vandaar dat we nu een impuls geven aan vier jeugdwerkorganisaties om hun aanbod te heropstarten, te verbreden, op meer plaatsen te organiseren en uit te breiden. Het budget voor deze actielijn is 200.000 euro.

Actielijn 3 bestaat uit twee verschillende tijdelijke steunmaatregelen. Er komt een extra impuls van 75.000 euro voor de chatlijn nupraatikerover.be voor misbruikte kinderen. Die impuls komt bovenop de versterking van CLBch@t door minister Ben Weyts en de extra middelen die minister Wouter Beke en ikzelf hebben uitgetrokken voor Awel, WAT WAT en de hulplijnen 1712 en 1813. Op die manier heeft het hele gamma van online- en telefonische hulpverlening extra impulsen gekregen. Uiteraard is daarnaast fysieke hulpverlening nog steeds onmisbaar, maar de online- en telefonische hulp is in deze tijden wel een cruciale toegangspoort naar het jeugdwelzijnswerk.

De tweede impuls van actielijn 3 behelst 200.000 euro voor jeugdwerkingen met huistaakbegeleiding in hun takenpakket. Vandaag spannen de scholen zich immens in om zoveel mogelijk kinderen en jongeren te bereiken met onder meer preteaching. Maar heel wat jongeren blijven buiten hun bereik. Onze jeugdinstanties zijn druk in de weer om net die jongeren toch te bereiken. Ze krijgen dus een extra impuls voor de huistaakbegeleiding.

Actielijn 4 heeft betrekking tot het Kenniscentrum Mediawijsheid. De commissie heeft al herhaaldelijk naar de e-inclusie geïnformeerd. Laptops ter beschikking stellen is een goede zaak maar volstaat op zich niet. Gezinnen die op die manier misschien voor het eerst over een laptop beschikken, moeten ook de nodige digitale geletterdheid meekrijgen. Vandaar de extra impuls van 150.000 euro aan het kenniscentrum om andere organisaties bij te staan die specifiek op dat vlak kinderen en jongeren ondersteunen.

In het kader van actielijn 5 trekken we 750.000 euro uit voor een veertigtal organisaties uit het bovenlokale en landelijke jeugdwerk die zich in het bijzonder richten op kwetsbare kinderen en jongeren.

Zoals gezegd is de zesde hefboom een open projectoproep. We stellen daarvoor 2,1 miljoen euro ter beschikking. We peilen in heel wat sectoren naar mogelijke nieuwe initiatieven, extra projecten of extra steunbehoeften voor bestaande projecten, telkens met een specifiek verband met de coronacrisis. Het kan verschillende beleidsvelden betreffen, bijvoorbeeld Cultuur, Jeugd, Sport, Gehandicaptenzorg enzovoort.

Vandaag nog vertrekt de projectoproep, waarvan de afhandeling op een korte termijn is voorzien. Al volgende maand moet hieruit besluitvorming mogelijk worden om echt op deze realiteit in te spelen.

Voor sommige leden van deze commissie kan de oproep heel relevant zijn omdat ze wellicht in hun eigen gemeente of netwerk initiatieven zullen kennen die in aanmerking komen. De maximumtoelage zal 100.000 euro bedragen, al gaan we ervan uit dat er ook veel kleinere initiatieven met een kleiner bedrag kunnen worden geholpen.

In totaal gaat het zoals gezegd om 4,5 miljoen euro, waarvan de projectoproep met 2,1 miljoen euro het grootste deel toegewezen krijgt, maar waarin ook de investering in bovenlokaal en landelijk jeugdwerk een aanzienlijk aandeel vertegenwoordigt.

Uiteraard is het hele actieplan een vorm van kortetermijnstrategie, en beschikken we daarnaast met het JKP en zijn vijf prioriteiten ook over een langetermijnvisie. Het actieplan speelt op verschillende daarvan in. Dat geldt in eerste instantie voor de eerste prioriteit 'welbevinden en positieve identiteitsontwikkeling', maar ook voor de vierde en vijfde prioriteit, respectievelijk 'vrijtijdsbesteding voor allen' en 'mediawijsheid'.

We hopen op die manier samen met deze generatie sterker uit deze crisis te komen.

2. Compensatiemaatregelen voor de jeugdsector en het noodfonds

Na het uitbreken van de coronacrisis zijn er onmiddellijk sporen uitgewerkt om voor financiële stabiliteit te zorgen. Op korte termijn kwam er een nooddecreet en voorts een BVR met specifieke maatregelen om de subsidiëring voor sectoren als Jeugd te garanderen. Daarnaast heeft het Departement CJM een interne werkgroep opgericht om de economische financieringsbehoefte voor de jeugdsector in beeld te brengen. Deze werkt samen met jeugdactoren als de Ambrassade, Formaat en de ondersteuningsstructuren van het jeugdtoerisme.

Met betrekking tot het noodfonds vonden al verschillende vergaderingen plaats met de belangenbehartigers en steunpunten van Cultuur, Jeugd en Media en met de ministers van Cultuur en Media. Ook de taskforce Economische Impact heeft zich verscheidene keren over de situatie gebogen, namelijk op 26 en 27 maart, 2 april en ook later. De taskforce heeft een advies over de heropstart opgesteld ten aanzien van de Nationale Veiligheidsraad.

Op dit moment kan ik nog niet de gevraagde duidelijkheid bieden over de precieze verdeling van het noodfonds van 200 miljoen euro. De Vlaamse Regering is dit nog aan het onderzoeken. Wat het beleidsveld Jeugd betreft, trachten we de brede jeugdsector te bereiken die we betoelagen en die nu schade lijdt door de crisis. Ik verwijs opnieuw naar de werkgroep van mijn departement in samenwerking met de sector, die de financieringsbehoefte en geleden schade zo nauwkeurig mogelijk in kaart tracht te brengen. We hanteren het principe dat de middelen gaan naar de actoren die de hoogste noden hebben.

Zodra de verdeling van het noodfonds is uitgemaakt, pogen we de middelen zo snel mogelijk uit te keren. Over de modaliteiten om daartoe een aanvraag in te dienen, zullen we te gepasten tijde communiceren.

In het beleidsveld Jeugd zijn bepaalde specifieke segmenten opvallend hard getroffen. Een voorbeeld zijn alvast de vakantieverenigingen. Dat is maar één voorbeeld en ik sta open voor de inbreng van de commissie en het werkveld over welke organisaties het hardst zijn getroffen. Wat de jeugdverblijven en hostels betreft,

onderhoud ik nauw contact met minister Zuhail Demir en haar administratie, Toerisme Vlaanderen.

We focussen momenteel op de uitwerking van de modaliteiten voor de reeds aangekondigde steunmaatregelen voor de sociaal-toeristische sector. Ook daarvoor werken we nauw samen met de sector. Het CJT heeft twee bevestigingen verricht om de impact van de crisis bij jeugdverblijven te meten. De VJH deed hetzelfde voor de sector van de jeugdhostels. Hierdoor beschikken we over een schatting van de geleden omzet- en nettoverliezen.

Erkende jeugdverblijven die gebruikmaken van de steunmaatregelen voor de sociaal-toeristische sector, zullen we vragen om de getroffen jeugdverenigingen volledig terug te betalen. De verwachting is dat veel jeugdverenigingen hiermee geholpen zullen worden. Uit de twee vermelde bevestigingen van het CJT is voorts gebleken dat bijna de helft van de uitbaters het volledige bedrag terugbetalen aan jeugdgroepen die verplicht waren om te annuleren en niet hebben omgeboekt naar een andere periode. Minister Zuhail Demir en het agentschap Toerisme Vlaanderen kunnen enkel erkende jeugdverblijven subsidiëren en in dit geval ook compenseren. Bij niet-erkende verblijven gaat het meestal over jeugdlokalen die minder dan zestig dagen per jaar verhuurd kunnen worden, waardoor een erkenning niet verplicht is. In sommige gevallen kunnen die mogelijk lokaal financieel ondersteund worden. Daarvoor gaan ze best te rade bij hun lokaal bestuur.

Ondertussen heeft het Departement CJM versneld werk gemaakt van de dossierbehandeling van jeugdverblijven en de uitbetalingen van subsidies op basis van het decreet van 6 juli 2012 houdende subsidiëring van jeugdverblijfcentra, hostels, ondersteuningsstructuren en de vzw ADJ. Specifiek zijn al voor 74 jeugdverblijven en hostels met een personeelssubsidie in 2020, alle kwartaalvoorschotten versneld uitbetaald. Daarnaast staat de uitbetaling van de werkingssubsidies aan 195 erkende verblijven eerstdaags gepland. Ten slotte zullen deze maand ook nog de resterende saldi van de personeelssubsidies 2019 vervroegd uitbetaald worden aan 75 jeugdverblijven en hostels.

Er waren ook concrete vragen over de meer economisch getinte maatregelen van de Vlaamse Regering, met name over de compensatie- en hinderpremie. Ik heb daarover met betrekking tot de jeugdsector vooralsnog geen concrete cijfers gekregen van minister Hilde Crevits en het VLAIO. Cijfers zijn wel beschikbaar op het niveau van de zogenaamde sectorklassen. Het aantal goedgekeurde dossiers binnen 'Kunst, Cultuur, Sport en overige' bedraagt 20.645, of 23,09 procent. De jeugdsector heeft in elk geval uitvoerig gecommuniceerd over de mogelijkheden op dat vlak. Zo hebben de Ambrassade en Formaat opgeroepen om vragen in te dienen.

3. Zomerkampen

Zoals de commissie weet, nam de Nationale Veiligheidsraad nog geen beslissing omtrent de jeugdactiviteiten en kampen in de zomer. Die houding heeft hij ingenomen op vraag van de Vlaamse Regering. Op een bijeenkomst van de Taskforce Zomer en de Subwerkgroep Vrije Tijd van de GEES, onder voorzitterschap van Marc Van Ranst, was de conclusie – zoals in puberliefde – dat een late ja te verkiezen valt boven een vroege neen. Vandaar dat de Vlaamse Regering de Veiligheidsraad heeft meegedeeld dat een beslissing best pas vanaf de derde week van mei kan vallen, wanneer er al meer virologische informatie beschikbaar zal zijn en de taskforce al verder is gevorderd.

Uiteraard zijn de zomeractiviteiten van aanzienlijk belang. Het totale bereik in de Vlaamse Gemeenschap is 1 miljoen kinderen en jongeren. Alle initiatieven samen bereiken 23.600 verschillende kampen, speelpleinwerkingen, vakanties,

dagactiviteiten en zo meer. Om deze kinderen en jongeren te begeleiden worden doorheen de zomer meer dan 95.000 animatoren, vrijwilligers en medewerkers ingezet.

Met de Taskforce Zomer beschikken we over een breed opgevat overleg, dat alle actoren uit de sector betreft in de totstandkoming van een advies aan de GEES. Zoals gezegd heeft de GEES een subwerkgroep voor het thema vrije tijd, waaronder ook het jeugdwerk, met als voorzitter Marc Van Ranst. Deze volgt de zaken heel nauwgezet. In Vandaag heeft hij gisteravond zijn appreciatie uitgesproken voor de professionaliteit van ons jeugdwerk. Ook ik ben bijzonder fier op wat alle actoren van het jeugdwerk presteren.

Overleg vond plaats op zaterdag 18 april en woensdag 29 april 2020. Ook volgende week staat er één op de agenda. De volgende actoren zitten rond de tafel:

- de Ambrassade en Bataljong;
- minister Valérie Glatigny van de Regering van de Franse Gemeenschap en haar administratie en kabinet;
- een vertegenwoordiging uit de jeugdwerksector, namelijk Kazou en KSA;
- het Departement Cultuur, Jeugd en Media;
- Marc Van Ranst als voorzitter van de subwerkgroep.

De Taskforce Zomerkampen legde daar telkens een aantal scenario's en concrete vragen voor aan Marc Van Ranst. Ook andere actoren zijn erbij betrokken. Uiteraard is het de bedoeling om op korte termijn te maken dat de Veiligheidsraad goed is voorbereid en van de nodige output is voorzien. De beperkte delegatie in deze taskforce vertegenwoordigt wel de hele jeugdsector en komt voort uit een samenwerking tussen honderd Vlaamse jeugdorganisaties, het CJT, het ISB, Bataljong en de Vlaamse Jeugdraad. De expertise die zij verzamelen en bundelen, wordt telkens gedeeld en besproken met mijn kabinet. Ik mag spreken van een professionele en constructieve samenwerking waaruit een grote gedragenheid voortvloeit.

Om te komen tot een geïntegreerd dossier heeft de taskforce verschillende bevragingen georganiseerd. Er kwam input van:

- bijna driehonderd lokale besturen, over jeugdaanbod, publieke ruimte, kinderopvang;
- honderd Vlaamse jeugdorganisaties, over kampen, dagaanbod, jeugdhuisen, speelpleinen;
- jeugdverblijfcentra en hostels;
- meer dan vierhonderd jeugdhuisen;
- jeugdwerkingen voor kinderen en jongeren in maatschappelijk kwetsbare situaties.

De bevragingen leverden heel wat cijfers op met betrekking tot het aantal jeugdkampen en -initiatieven. Die zijn opgedeeld volgens groepsgroottes en spreiding. Er werden eveneens heel wat flankerende maatregelen in kaart gebracht die volgens organisatoren, lokale besturen en jeugdverblijfcentra haalbaar zijn om zoveel mogelijk jeugdaanbod coronaproof te kunnen laten plaatsvinden. Die maatregelen en suggesties werden ondertussen nagegaan door verschillende virologen. De Taskforce Zomer wil hieruit concrete voorstellen afleiden opdat de Nationale Veiligheidsraad eind mei een goed voorbereide beslissing kan nemen over de zomerkampen.

De Nationale Veiligheidsraad heeft dus beslist om haar beoordeling over de zomerkampen nog uit te stellen tot eind mei, maar nam daarnaast al verschillende andere beslissingen die eveneens relevant zijn voor het jeugdwerk. Hij beschouwt jeugd-welzijnswerkers als een essentieel beroep. In verband met de buitenactiviteiten rekent de raad personen die in residentiële voorzieningen in een leefgroep verblijven, zoals kleine groepjes kinderen en jongeren met begeleiding uit de jeugdhulpvoorzieningen, tot de personen die onder hetzelfde dak wonen, als ze in

gezinssituatie met begeleiders leven. Met andere woorden mogen die leefgroepen samen met hun begeleider buitenkomen.

Tot slot werd ook de bezoekenmogelijkheid aan kinderen en jongeren in de residentiële jeugdhulpvoorzieningen en in de pleegzorg verruimd. Sinds 4 mei is naast telefonisch en elektronisch contact in beperkte mate en onder voorwaarden persoonlijk contact tussen deze kinderen en jongeren met onder meer hun ouders opnieuw mogelijk.

Ook de beslissingen van gisteren van de Veiligheidsraad zijn belangrijk voor ieder van ons, maar zeker ook voor de kinderen en jongeren. Zo geldt de regel dat voortaan het gezelschap van twee anderen is toegelaten bij buitenactiviteiten zoals wandelen en sporten, ook voor kinderen en andere minderjarigen, net als de regel van vier personen.

Over de speelpleinen is nog geen beslissing genomen. Om hier een antwoord op te bieden hebben zowel het Vlaamse als het lokale niveau heel wat creatieve en digitale initiatieven genomen om kinderen te stimuleren om buiten te blijven spelen. Bij het annuleren van de Buitenspeeldag van 22 april 2020 werden links naar deze tips en spelletjes verzameld op de website www.buitenspeeldag.be en gedeeld op de verschillende sociale media van alle buitenspeeldagpartners. Ook hierin hebben de lokale besturen een mooie rol gespeeld.

Een fundamentele vraag is die naar de kindvriendelijkheid van de maatregelen waartoe de Nationale Veiligheidsraad beslist. Ook ikzelf heb op dat vlak herhaaldelijk standpunten ingenomen, zowel in deze commissie als in de Vlaamse Regering en in de media. Mijn standpunt is dat het kindperspectief en het perspectief van de jongeren sterker moet meetellen in de GEES en in de exitstrategie. Ik heb het een gemiste kans genoemd dat de GEES specifieke kennis ontbeert over kinderen, jongeren en de daarmee verbonden pedagogie en psychologie. Het is wat het is. Nu is het vooral zaak om goed samen te werken met die werkgroep opdat het kindperspectief er toegang krijgt. Mijn ervaring tot vandaag is dat de GEES en zijn experts en subwerkgroepen wel oren hebben naar onze argumenten, waar deze commissie wellicht eveneens achter staat. We zullen de komende weken moeten voortwerken opdat dat perspectief voldoende onder hun aandacht blijft.

Deze morgen verscheen in dat verband een mooi opiniestuk van de Vlaamse Jeugdraad, en gisteren was er een oproep van zowat 170 ondertekenaars. Samen met minister Wouter Beke heb ik hun vertegenwoordigers in een Zoomsessie ontmoet. We willen hun bezorgdheden doorgeven aan de Nationale Veiligheidsraad. Opvallend is vooral dat de sector ruimte vraagt voor jongeren, om te spelen. Vandaag zijn de mogelijkheden op dat vlak al verruimd, maar hopelijk komen er in de toekomst nog meer mogelijkheden en kunnen speelplaatsen en -pleintjes dan terug open. Het gaat ook om ruimte om te spelen in het algemeen, om ruimte voor jongeren om actief te zijn enzovoort. Ik hoop op dergelijke toekomstige beslissingen van de Veiligheidsraad, voor zover dit uiteraard virologisch verantwoord is.

Eveneens aan bod kwam de wens om opnieuw bepaalde jeugdwelzijnsactiviteiten te organiseren. Het jeugdwelzijnswerk zou best op zo kort mogelijke termijn terug aan het werk kunnen, niet alleen face to face maar ook in kleine groepjes. We gaan na hoe we dit mogelijk kunnen maken.

4. Andere antwoorden

4.1. WAT WAT

Tot slot beantwoord ik consecutief de verschillende andere vragen die de commissieleden me hebben laten bezorgen. Ten eerste kwam daarin WAT WAT aan bod. Ik

kreeg daarover overigens nog maar net cijfers binnen. Op welke manier past WAT WAT de campagnes aan de coronasituatie aan? Wat met die informatiestrategie als jongeren terug naar buiten mogen? Ik overloop even de taakstelling van WAT WAT, waarmee de commissie ook al vertrouwd zal zijn:

- waarheidsgetrouwe informatie verzamelen, bundelen en verspreiden, en zoals gisteren in de plenaire vergadering is gezegd (*Actuele vragen* VI.Parl. 2019-20, nr. 502), fake news aanpakken;
- een samenwerking met influencers organiseren;
- mediaruimte gericht benutten, waarvoor de Vlaamse Regering recent extra middelen heeft toegekend aan Awel en WAT WAT.

Vandaag concretiseert WAT WAT die opdracht als volgt:

- dagelijkse publicatie van een virusmagazine, dat op een eigentijdse informatieve manier verschillende topics behandelt, op Instagram in samenwerking met influencers met een groot bereik;
- regelmatige publicatie van minimagazines in samenwerking met micro-influencers die verschillende profielen hebben zodat ook specifieke groepen worden bereikt;
- samenwerking met het jeugdwerk om WAT WAT als tool te introduceren bij maatschappelijk kwetsbare jongeren;
- wekelijks contact met het Nationaal Crisiscentrum om informatie te toetsen.

Zo geeft de organisatie gevolg aan de belangrijke vraag van de Vlaamse kinderrechtencommissaris om op een begrijpelijke manier met kinderen en jongeren over het coronavirus te communiceren. Die aanpak blijkt succes te kennen, net als de aanpak van Ketnet die ik in deze commissie al in de gedachtewisseling over de media heb toegelicht (*Parl.St.* VI.Parl. 2019-20, nr. 303/1). In april 2020 had de website van WAT WAT 132.525 unieke bezoekers, een immens aantal. In februari waren het er nog maar een kleine 47.000, in maart steeg dat aantal al naar 82.176. Ook het aantal paginaweergaven kende een enorme groei: van 128.268 in februari naar 189.480 in maart en liefst 303.226 in april. Daarmee liggen de cijfers tijdens de lockdown vier tot vijf keer zo hoog als die van een jaar geleden.

Onder meer Freya Perdaens heeft naar die cijfers gepolst en gevraagd of er nog extra inspanningen mogelijk zijn. We constateren vandaag dat de jeugdinformatie langs WAT WAT en deels ook Ketnet bijzonder sterk presteert en veel meer jongeren bereikt dan voordien. Dat stemt me zeer tevreden.

4.2. Monitoren

Voorts waren er vragen over het academiejaar en de beschikbaarheid van monitoren. Zoals in de vorige gedachtewisseling gezegd (*Parl.St.* VI.Parl. 2019-20, nr. 273/1) zijn er drie hervormingen doorgevoerd met betrekking tot de animatoren-cursus, waardoor het mogelijk wordt om in die periode flexibeler te werken. Zo kan een nieuwe instroom van animatoren voor de zomer verzekerd worden.

De eventuele verlenging van de deliberaties zal in die context mogelijk een uitdaging inhouden. Die mogelijkheid is nog maar net naar voren geschoven. Ik zal dit samen met minister Ben Weyts blijven opvolgen.

4.3. Lokale besturen

Er waren ook vragen over de betrokkenheid van lokale besturen bij de relanceplannen. Ook de lokale besturen moeten volop hun rol spelen om bij hun lokaal relancebeleid de jeugdorganisaties niet te vergeten. Daarvoor zet ook minister Bart Somers zich in.

De Federatie, de Vlaamse Jeugdraad, de Vlaamse Sportfederatie, het Circuscentrum en de erfgoedorganisaties hebben daarom een concreet inspiratiekader uitgetekend

voor lokale besturen. Het plan focust zich op lokale verenigingen die door de coronacrisis hun werking en planning moesten aanpassen of zelfs stopzetten, en geeft aan hoe die organisaties verder ondersteund kunnen worden tijdens de rest van de coronacrisis.

Met dit zevenpuntenplan trachten De Federatie en haar vermelde partners lokale besturen te inspireren in het ondersteunen en bijstaan van lokale verenigingen en organisaties. De waardevolle ad-hocsamenwerkingen zullen nu, en tijdens de heropstartfase na de lockdown, van belang zijn bij de hervatting van het alledaagse leven. Men pleit daarom voor de oprichting van lokale coronataskforces die maatregelen op korte en lange termijn transparant kunnen bespreken.

4.4. Buitenlandse kampen

Ten slotte waren er vragen over jeugdbewegingen met plannen om in het buitenland op kamp te gaan. Dat is uiteraard geen eenvoudige aangelegenheid. We zijn daarin afhankelijk van de algemene besluitvorming over buitenlandse reizen, en uiteraard ook van de strategie ter zake van onze buurlanden en andere Europese landen. We verwachten van de Veiligheidsraad de nodige opvolging.

Normaal waren er 453 buitenlandse jeugdbewegingskampen gepland, en daarnaast nog 986 buitenlandse vakanties en kampen van vakantieorganisaties. Samen maakt dit 28 procent uit van het aanbod in deze categorie. Momenteel is er nog geen zicht op de eventuele alternatieven die verenigingen zoeken. Wel heeft mijn departement contacten met collega's in verschillende Europese landen om de toestand zo nauwkeurig mogelijk op te volgen. Ik ga ervan uit dat ook de Veiligheidsraad dit nauwgezet opvolgt, gezien de mogelijk belangrijke impact.

De sector heeft ons meegedeeld dat hij er onder meer omwille van die buitenlandse kampen op rekent dat de beslissing niet te ver vooruit wordt geschoven. Vandaar de opstelling dat duidelijkheid zeker tegen eind mei, en liefst al in de derde week van mei, nodig zal zijn.

II. Bespreking

1. Vragen en opmerkingen uit de commissie

1.1. Steven Coenegrachts

Steven Coenegrachts: Ik dank minister Dalle voor deze overzichtelijke en uitgebreide stand van zaken. Zijn definitie van puberliefde was me nog niet bekend maar biedt me meer inzicht in mijn eigen puberteit. Ik sta hoe dan ook achter de toepassing van dat principe voor de jeugdkampen: voorlopig afwachten in de hoop van een ja op latere datum. Wel voel ik aan dat lokale besturen steeds meer erop aandringen dat ze een beslissing kunnen nemen. We zullen hen moeten motiveren opdat ze het uitstel van hun beslissing nog een paar weken zouden volhouden ten aanzien van hun lokale jeugdbewegingen of andere jeugdbewegingen die op hun grondgebied willen kamperen.

Als bijkomende vraag had ik nog gepolst of we ook voorbereid zijn op een eventueel neen, waardoor dus alle kampen moeten worden afgelast. Hoe zien we een zomer zonder jeugdkampen? Blijven we dan inzetten op digitale stimulansen? Proberen we minstens de speeltuinen terug open te krijgen? Wat doen we in het worstcase-scenario om de jeugd te prikkelen met activiteiten?

Zeer gecharmeerd ben ik door alle initiatieven om kwetsbare jongeren beter te bereiken. De jongste weken hebben we inderdaad uit de pers alarmerende cijfers

kunnen vernemen over toestanden binnen de vier muren van de thuissituatie, en een vertaling daarvan in de meldingen bij de hulplijnen. Wordt er met betrekking tot de communicatie daaromtrent en het streven om die jongeren te bereiken, ook samengewerkt met de digitale platformen waarop scholen hun preteaching aanbieden? Dat zou een laagdrempelige methode zijn om heel veel kinderen heel snel te bereiken, aangezien iedereen nu eenmaal verplicht is om die platformen haast dagelijks te gebruiken. Ze van de juiste links naar hulpverlening voorzien, zou op dat vlak mijn suggestie zijn.

1.2. Hannes Anaf

Hannes Anaf: Ook mijn dank voor het uitgebreide overzicht van minister Dalle, die veel van mijn vragen al van een antwoord heeft voorzien. Sinds de indiening van onze vragen waren er wel enkele nieuwe gegevens: het advies van de kinderrechtencommissaris, en daarnaast een aantal sterke opiniestukken. Het siert de ministers Dalle en Beke dat ze de schrijvers meteen hebben ontmoet. Ik zal dan ook absoluut niet in vraag stellen dat minister Dalle aan de kant van de jeugdsector staat en hard zijn best doet om het kindperspectief bij de Nationale Veiligheidsraad te verdedigen.

Teleurgesteld was ik gisteren echter in mijn hoop op extra perspectief voor jonge kinderen op buitenspelen. Die mogelijkheid is blijkbaar ook gisteren in het vermelde overleg naar voren gekomen en heb ikzelf in de vorige gedachtewisseling (*Parl.St.* VI.Parl. 2019-20, nr. 273/1) als heel essentieel voor kleine kinderen aangestipt. Mijn eigen jonge kinderen hebben het geluk om een tuin te hebben, maar heel wat kinderen zitten nu al maanden binnen. Zoiets is nefast voor een kind. Kinderen hebben ook echt de behoefte om met vriendjes te kunnen spelen. Dat zal misschien nog meer tijd vergen, maar een mogelijkheid om buiten te spelen moeten we hen zo snel mogelijk bieden.

Daarnaast sluit ik me aan bij de terechte bedenkingen uit het advies van de kinderrechtencommissaris. Ik roep de minister op om ervoor te zorgen dat er ook in de volgende vergadering van de Nationale Veiligheidsraad aandacht is voor de stappen vooruit die voor kinderen mogelijk zullen zijn. Ik blijf wat teleurgesteld dat er gisteren niet meer uit de bus gekomen is op dat gebied.

Dan heb ik nog enkele concrete vragen. In de vorige gedachtewisseling heeft de minister de commissieleden uitgenodigd om na te denken over de beste besteding van de beschikbare extra middelen voor jeugdwerkzorg. Daarbij vraag ik me nu af of die extra middelen de 2,1 miljoen euro in de vandaag vermelde projectoproep betreffen, of gaat het om nog ander budget?

Wanneer zou er wel duidelijkheid kunnen komen over de verdeling van het noodfonds? Langs alle kanten kloppen mensen aan die een deel van de koek willen. Minister Zuhair Demir heeft wel al een bedrag van 5 miljoen euro vooropgesteld dat ze voor jeugd- en sociale verblijven wil reserveren. Als iedereen nu al begint te communiceren hoeveel hij voor zijn sector wil voorbehouden, vrees ik dat de 200 miljoen euro wel eens heel snel op zouden kunnen zijn. Sport- en jeugdverenigingen willen in elk geval zo snel mogelijk duidelijkheid.

We steunen ten volle de oproep om de beslissing over de kampen zo lang mogelijk uit te stellen. De parallel met de puberliefde is mooi. Het uitstel van de beslissing zal er mogelijk toe leiden dat deze zomer toch nog heel wat mogelijk is. Laat ons daar samen voor zorgen.

1.3. Tinne Rombouts

Tinne Rombouts: Ik sluit me aan bij de woorden van dank aan de minister. De vele vragen heeft hij van duidelijke antwoorden voorzien. We beseffen natuurlijk dat er nog onzekerheden blijven, waarvan we in de komende weken en maanden zullen moeten blijven opvolgen wanneer er wel duidelijkheid in de plaats komt.

De minister heeft drie zaken vermeld waarvoor hijzelf en een aantal organisaties absoluut een pluim verdienen. Ten eerste een welgemeende pluim voor het project Generatie Veerkracht. Het plaatst het kindperspectief voorop en vooral de kinderen in een kwetsbare situatie of kinderen met extra noden, en maakt daarvoor ook de nodige budgetten vrij.

Mijn tweede pluim betreft het communicatieaspect. Ik ben positief verrast door wat de minister over jeugdinformatie heeft verteld. Al legislaturen lang houdt dit parlement zich bezig met de vraag hoe we jeugdinformatie meer op maat kunnen aanbieden en stroomlijnen. De cijfers over het recente extra bereik van Ketnet en WAT WAT zijn ronduit spectaculair. Een dikke pluim voor die organisaties. Uiteraard zullen bepaalde zaken ook nu nog voor verbetering vatbaar zijn en moet heel deze ervaring voor hen een heel leerproces zijn geweest. Maar nogmaals: hoed af.

De derde pluim heeft ook Marc Van Ranst al uitgedeeld, toen hij met recht en reden de jeugdorganisaties prees om hun creativiteit, efficiëntie en vermogen om met positieve voorstellen op de crisis in te spelen. Het is frappant hoe de jeugdwerkverantwoordelijken de mensen die omwille van een bijzondere situatie met hen rond de tafel zitten, een positieve en creatieve ingesteldheid kunnen tonen. Ik hoop dat het jeugdwerk hieruit de nodige energie zal putten.

Ik kom nu tot de kindvriendelijkheid van ons hele doen en laten. Ook in een crisis-situatie is die benadering noodzakelijk. Minister Dalle breekt daarvoor steeds een lans, ook al is het niet altijd evident. Bij degenen die maatregelen moeten nemen die ook op kinderen en jongeren impact hebben, zou er een automatisme moeten komen opdat ze die maatregelen ook voor die leeftijdscategorie haalbaar maken. Ik steun dan ook ten volle het pleidooi in die zin van de minister ten aanzien van de GEES. Er zijn inderdaad al maatregelen gekomen ten gunste van kinderen en jongeren. De minister vond bijvoorbeeld gehoor voor zijn voorstellen met betrekking tot jeugdwerk en jeugdinstanties. De komende weken staan we echter voor grote nieuwe uitdagingen op dat vlak. Kinderen – zeker die onder de twaalf jaar – in het onderwijs 1,5 meter afstand van elkaar laten houden, is een wel extreem moeilijke opgave.

De vraag hoe we extra speelruimte kunnen bieden, kwam hier al herhaaldelijk aan bod. We zijn bereid om op dat vlak alle mogelijke steun te bieden. Enkele weken geleden hebben we bijvoorbeeld de mogelijkheid geopperd om speelpleinen terug open te stellen onder toezicht van de jeugddiensten en/of op afspraak.

Bepaalde beslissingen van gisteren over het sporten hebben me verbaasd. Voor vele kinderen en jongeren is sport een belangrijke uitlaatklep en een manier om te groeien. Misschien moeten we maar eens een onderscheid durven invoeren tussen sporten voor volwassenen en sporten voor jongeren. Hetzelfde kan nuttig zijn in andere beleidsvelden, namelijk meer ruimte bieden aan kinderen en jongeren dan aan volwassenen. We steunen zoals gezegd de minister volop als hij – eventueel onder bepaalde voorwaarden – meer beweegruimte voor kinderen en jongeren bepleit.

Ik kom tot mijn de concrete vragen bij de toelichting van de minister. In Generatie Veerkracht komt er een mogelijkheid om organisaties voor huiswerkbegeleiding extra te ondersteunen. Is die mogelijkheid alleen opengesteld voor organisaties

die al in het verleden huiswerkbegeleiding hebben geleverd, of kunnen ook andere organisaties die op dat vlak een gunstige positie bekleden, zich daarvoor aanmelden?

Karin Brouwers heeft in het verleden al verschillende vragen gesteld aan minister Zuhair Demir over hoe de ondersteuning aan de jeugdverblijven wordt uitgebouwd. Ik heb er alle begrip voor dat minister Benjamin Dalle eerst alles goed in kaart wil brengen voor de beslissing valt over de economische maatregelen, en dat op dit moment nog niet alle gegevens voorhanden zijn om dat te doen. Voor de compensatieregeling is bijvoorbeeld deze week de onlinetool gelanceerd en is het dus nog wachten op de cijfers. Maar op de situatie van de jeugdverblijven is er wellicht al een beter zicht, en kunnen de ministers Demir en Dalle mogelijk ook sneller nieuws brengen. Minister Dalle gaf al cijfers over organisaties die hun middelen terugvragen aan jeugdverblijven. Maar hoe reageren scholen als hun jeugdverblijf niet kan doorgaan? Kunnen ook zij hun betalingen terugvorderen, of gaan die automatisch naar herboekingen?

De honger naar informatie over de zomerkampen is groot, maar terecht is duidelijk gecommuniceerd dat die beslissing pas eind mei kan vallen. We moeten intussen echter wel goed voorbereid zijn en ten volle hopen dat de zomerkampen alsnog kunnen plaatsvinden. Een goede voorbereiding houdt in dat we op voorhand weten op welke manier kampen dan wel zouden kunnen plaatsvinden, maar ook wat we moeten doen als dat toch niet het geval zou zijn.

Voor een beslissing over de internationale vakanties hangen we ook af van andere landen. We krijgen signalen dat een en ander anders zal zijn. Indien buitenlandse kampen moeten worden omgezet naar binnenlandse, zullen we dan extra tenten en kampeermateriaal kunnen vinden? Ik vertrouw op de minister om een degelijk worstcasescenario voor te bereiden.

1.4. Jeremie Vaneekhout

Jeremie Vaneekhout: Ik dank minister Dalle omdat hij tegelijk uitgebreid en heel concreet op de vragen heeft geantwoord. Ik ben ook tevreden dat we op deze korte termijn een tweede gedachtewisseling over het thema kunnen houden, aangezien de zaken snel evolueren.

Ik sluit me ook graag aan bij de pluimen die Tinne Rombouts voor de jeugdsector en het hele jeugdbeleid heeft. Ze zijn een inspirerend voorbeeld voor andere beleidsdomeinen met hun serene, constructieve en respectvolle samenwerking in ieders belang. Hopelijk kunnen ook wij als commissie op een dergelijke manier samenwerken. Het zou het geloof van de jongeren in de politiek alleen maar deugd doen.

Zoals anderen ben ik bezorgd over het perspectief van kinderen en jongeren in de brede aanpak van de coronacrisis. Een dergelijke oefening is ook nooit helemaal afgewerkt. Ik zou dus zeker niemand het verwijt maken dat iets ondermaats is, maar de geuite zorgen van de jongste weken mogen we niet negeren. Nog deze ochtend wees Jeugdraadvoorzitter Alexandra Smarandescu in een opiniestuk op de nood aan niet alleen het kindperspectief, maar ook de stem van het kind. Het komt er niet alleen op aan om vanuit dat perspectief te kijken, maar ook de kinderen een stem te geven en de coronatoekomst mee vorm te laten geven.

Pediateren hebben aangegeven dat ze bij de medische aanpak te weinig worden betrokken. Ze verwachten een mogelijk gigantische impact als kinderen in hun opvang of school met massa's gezondheidsmaatregelen te maken krijgen. Die zullen zonder twijfel terecht zijn maar niet aangenaam overkomen en mogelijk zelfs een zekere blijvende impact hebben op kinderen die daar gevoelig aan zijn. Ze beantwoorden bovendien niet aan de natuurlijke behoeftes van kinderen. De

minister en deze commissie moeten dan ook waken dat deze maatregelen niet al te eenzijdig worden en het oog voor het evenwicht bewaren.

Generatie Veerkracht is een toonbeeld van goede samenwerking tussen sectoren en beleidsdomeinen. De focus op de kwetsbare jongeren is zeer terecht. Ik pleit echter om die kwetsbare doelgroep ruim op te vatten. Door de coronacrisis komen immers meer jongeren dan voorheen onder druk te staan, ook sommigen die vroeger niet voor kwetsbaar zouden doorgaan. Maar waar komen de budgetten vandaan? Gaat het om extra middelen of een herverdeling van een bestaand budget van een Vlaams minister? Komen ook lokale besturen in aanmerking voor de projectoproep?

Winkels en bedrijven leggen terecht een grote creativiteit aan de dag om veilig te heropenen. Om het hoogstnoodzakelijke recht op spelen terug te laten gelden, is eveneens meer vindingsrijkheid mogelijk. Plant de minister op dat vlak extra initiatieven, ook voor de lokale besturen?

Ik heb begrepen dat de 5 miljoen euro voor het jeugdtoerisme losstaat van het noodfonds van 200 miljoen euro, aangezien daarvoor uit de middelen voor het beleidsveld Toerisme geput wordt. Hoe ver staat het met het voornemen van minister Bart Somers om de lokale besturen ideeën te geven over hoe ze het lokale jeugdwerk beter kunnen steunen? Bevat het inspiratiekader ook een onderdeel over de financiële ondersteuning van het lokale jeugdwerk? In mijn eigen gemeente Anzegem heeft de lokale jeugdraad een financiële reserve opgebouwd die hij spontaan aanbiedt voor urgente gevallen.

Hoe groot raamt het jeugdtoerisme de geleden schade? In de commissie voor Buitenlands Beleid maakte minister Zuhail Demir zich al sterk dat ze de verdeling al tegen de volgende vergadering zou kunnen bekendmaken, wat vervolgens echter niet het geval is gebleken. Ik heb begrip voor de complexiteit van die oefening en verwacht inderdaad dat die in vol overleg met de sector plaatsvindt, maar zou toch graag weten op welke termijn er dan wel duidelijkheid zou komen. De sector is nu ronduit in paniek. Minister Dalle maakte gewag van een schaderaming door de sector. Kan hij die cijfers met de commissie delen?

Groen steunt net als de andere partijen het uitstel van beslissing over de zomerkampen. Wel roep ik op om de scenario's voor de verschillende mogelijkheden nu al met het jeugdwerk te delen. Ook als de kampen plaatsvinden, zijn er waarschijnlijk extra voorzieningen nodig. Ten minste, daarover kan nu al worden nagedacht.

De cijfers over de mediaopdracht en informatieverschaffing van de overheid zijn indrukwekkend. Wel verwondert het me dat WAT WAT, dat toch een stevige poot heeft op Instagram, op TikTok dan weer geen eigen kanaal heeft. Heel wat van zijn materiaal zou daar – bijvoorbeeld op een ludieke manier – perfect tot zijn recht kunnen komen.

Tot slot echo ik graag de oproep van de sector om niet alleen de focus op kinderen en jongeren te leggen, maar ook hun eigen stem te horen. Vandaar dat ik de commissie oproep om een digitale hoorzitting te organiseren met kinderen en jongeren zelf, en niet alleen met de minister. De Jeugdraad en de Ambrassade kunnen de methodiek ondersteunen.

1.5. Freya Perdaens

Freya Perdaens: Ik sluit me aan bij de lof van de andere leden. Gezien de snelle evoluties zijn deze coronagedachtewisselingen bijzonder zinvol.

Ongeveer de helft van de jeugdverblijven kunnen overgaan tot terugbetaling aan de organisaties die bij hen hadden gereserveerd. Gaat het dan alleen om de erkende

jeugdverblijven? Is er enig zicht op de terugbetalingsmogelijkheden bij de 79 niet-erkende jeugdverblijven? Wat met de andere helft van die erkende verblijven? Is er een oplossing in de maak?

De beslissing over de zomerjeugdkampen wordt dus zo lang mogelijk uitgesteld. Intussen staat vast dat mensen met plannen voor buitenlandse jeugdkampen niet alleen op zoek moeten naar een eventueel alternatief, maar als hun kamp toch zou kunnen doorgaan, ook moeten onderzoeken onder welke condities. Is er intussen een plan B in ontwerp om ervoor te zorgen dat afgelasting niet het enige alternatief is als een kamp niet kan plaatsvinden zoals voorzien? Er is nog wel wat ruimte, maar zonder extra maatregelen alle afgelaste buitenlandse kampen naar ons land herbestemmen, zal ook niet zomaar lukken.

Wat de communicatie betreft, is het wel wat triest dat het nu pas echt lukt om de doelgroep te bereiken, maar anderzijds zijn de huidige verdrievoudigde bereikcijfers zonder meer geweldig. De communicatie is geïntensifieerd en die inspanning werpt haar vruchten af.

De Kinderrechtencommissaris heeft wel opgemerkt dat het kindperspectief nog te veel over het hoofd wordt gezien. Zoals ze aangaf, ontbreken op www.info-coronavirus.be niet alleen rechtstreekse informatie over de gevolgen voor kinderen en jongeren, maar zelfs de rechtstreekse doorklikmogelijkheden naar jongereninformatie van partners als WAT WAT en Awel. Die is alleen te vinden via een omslachtige omweg langs hun partners. In het belang van de Vlaamse jeugd moeten wij ervoor zorgen dat ook een dergelijke federale website communiceert naar een zo breed mogelijk publiek en daarbij de vermelde jeugdcommunicatiepartners betreft.

Bij de actielijnen van Generatie Veerkracht staan heel terecht extra middelen voor www.nupraatikerover.be. Na afloop van deze crisis zal de impact ervan op de jongeren niet meteen voorbij zijn. Blijven ook dan verhoogde middelen beschikbaar? Wordt er voor de nazorg een communicatieplan uitgewerkt?

Ik steun de vraag van Jeremie Vaneeckhout om bij de aandacht voor kwetsbare jongeren ook oog te hebben voor degenen die pas door de crisis kwetsbaar zijn geworden, en voor de zogenaamde losse jeugd, de jongeren die niet bij jeugdorganisaties zijn aangesloten en al evenmin in een kwetsbare categorie waren ingedeeld.

2. Antwoordenronde

2.1. Minister Benjamin Dalle

Minister *Benjamin Dalle*: Ik overloop de vragen chronologisch.

Een aantal leden, met voorop Steven Coenegrachts, hebben de 'wat als'-vraag gesteld over de zomeractiviteiten en zomerkampen. Is er een plan B voor de zomer? Wij werken vooralsnog vanuit de overtuiging dat die activiteiten en kampen kunnen plaatsvinden, weliswaar met bijkomende maatregelen voor veiligheid en gezondheid. We verwachten van de Nationale Veiligheidsraad voor het einde van mei een definitieve beslissing.

We moeten inderdaad op alles voorbereid zijn maar werken voorlopig niet aan maatregelen voor als er niets zou kunnen doorgaan.

Voorts polste Steven Coenegrachts naar het potentieel van digitale schoolplatformen voor jeugdinformatie. Op de platformen van CLB en CLBch@t is inderdaad ook meer algemene jeugdinformatie mogelijk. Het betreft een samenwerkingsverband, georganiseerd door Onderwijs.

Hannes Anaf polste naar de mogelijkheden om buiten te spelen. De sector vraagt hier sterk naar. Ik heb er bij de Vlaamse Regering dan ook vaak voor gepleit. Wel kan ik begrip opbrengen voor het niet openen van de speelpleintjes om virologische redenen, vanuit de redenering dat het niet gemakkelijk is zogenaamde silo's uit elkaar te houden met verschillende families samen op speelpleintjes. Vanuit die overweging hebben de GEES en de Veiligheidsraad dit alsnog niet toegestaan, al hoop ik dat dit op relatief korte termijn kan veranderen.

Onder meer Hannes Anaf had vragen over de verdeling van de extra middelen. Die is te zien op pagina 8 van mijn presentatie (zie bijlage). De vraag van het commissielid behelst vooral de herkomst van extra middelen voor jeugdwerkzorg. Het totale bedrag van 4,5 miljoen euro voor het actieplan is relevant op zich, maar bepaalde middelen worden ook specifiek bestemd voor organisaties en jeugdwerkingen die zich specifiek op kwetsbare kinderen en jongeren richten. Dat is zeker het geval voor de 750.000 euro voor bovenlokaal en landelijk jeugdwerk. Dat geld is immers specifiek bestemd voor de organisaties met kwetsbare kinderen en jongeren.

De e-inclusie van Mediawijs is niet enkel gericht op jeugdwerkzorg, maar heeft er wel een rechtstreekse impact op.

Van de 275.000 euro tijdelijke ondersteuning voor specifieke problemen gaat 200.000 euro naar jeugdorganisaties die onder meer huiswerkbegeleiding aanbieden. Ook dit is een vorm van jeugdwerkzorg. Die organisaties heeft het departement geïdentificeerd via de Sociale Kaart.

De heropstart van het jeugdwerk in de jeugdvoorzieningen zie ik eveneens als jeugdwerkzorg, net als de Huizen van het Kind.

De projectoproep van 2,1 miljoen euro is bedoeld voor innovatieve projecten voor kwetsbare kinderen en jongeren, gelinkt aan de coronacrisis.

Heel wat leden hadden vragen over de timing van het noodfonds. De minister-president heeft aangekondigd dat de Vlaamse Regering volgende week op haar vergadering de verdeling ervan over de departementen wil afspreken. Dat wordt ongetwijfeld een moeilijke discussie, waarop ik sterk zal pleiten voor een substantieel deel voor de jeugd- en de mediasector. Hopelijk willen de leden van meerderheid en oppositie dat pleidooi steunen.

Een verdeling over departementen is echter nog geen toekenning aan organisaties. We zullen vervolgens ook de concrete mechanismen en uitbetalingsprocedures op de rails moeten zetten. Ik vraag dan ook enig begrip voor de tijd die het nog zal kosten voor het geld effectief op de rekeningen terechtkomt.

Over het bereik en de gerichtheid van de jeugdinformatie waren er niet alleen de recente vragen van Freya Perdaens maar ook een vroegere resolutie van onder andere Tinne Rombouts (*Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1530/2). Ik ben blij dat dit bereik nu eindelijk substantieel toeneemt. Niet alleen WAT WAT maar ook Karrewiet kan overigens goede cijfers voorleggen. De kijkcijfers bij de vier- tot twaalfjarigen op het slot van 17.50 uur zijn in maart en april 2020 met 16 procent gestegen ten opzichte van het jaar ervoor, namelijk van 19.703 naar 22.872. Kortom, WAT WAT bereikt de jongeren, Karrewiet de kinderen. Dat biedt deels een antwoord op het pleidooi om begrijpelijk over corona te communiceren.

Over de jeugdverblijven onderhoud ik contact met minister Zuhail Demir.

Over de meerdaagse uitstappen van de scholen heb ik vooralsnog geen cijfers. Ik zal polsen of minister Ben Weyts er heeft.

Wat de zomerkampen betreft, was er de suggestie om de lokale besturen erbij te betrekken. Van zodra de modaliteiten duidelijker zijn, zullen we dat inderdaad kunnen doen.

Generatie Veerkracht is tot mijn tevredenheid tot stand gekomen met participatie van de brede sector. Zoals gezegd moet de doelgroep inderdaad breed genoeg worden gezien. Vandaag zijn alle kinderen en jongeren virtueel kwetsbaar, door de ongeziene situatie waarin ze terecht komen, thuis en op school.

Het budget van 4,5 miljoen euro voor Generatie Veerkracht komt bovenop de bestaande budgetten voor dit jaar, en vormt een mooi engagement van de Vlaamse Regering om zich nu extra in te zetten voor kwetsbare kinderen en jongeren.

Voor de projectoproep komen innovatieve projecten inderdaad in aanmerking, al is ervaring met de doelgroep natuurlijk wel een voordeel. Lokale besturen kunnen erbij betrokken worden mits samenwerking met een organisatie, maar publieke overheden zijn niet de doelgroep van de projectoproep. Die doelt op middenveldorganisaties, wat niet wegneemt dat behulpzaamheid en betrokkenheid vanwege een lokaal bestuur zeker aangewezen is.

Minister Zuhal Demir had uit haar eigen budget al eerder 5 miljoen euro ter beschikking gesteld voor jeugd- en sociaal toerisme, en voor 1 miljoen euro vrijstelling van huurkosten toegekend. Ze werkt nu aan de concrete verdeling en zal die communiceren van zodra die duidelijk is.

Wat de schatting van de verliezen van het jeugdtoerisme betreft, moeten we vooral uitmaken hoe we daarop transparant zullen inspelen.

Ik kom nog terug op de vraag over het plan B voor de zomervakanties, waarnaar immers ook Freya Perdaens heeft gepolst. Er is zoals gezegd geen scenario voor als de kampen afgeschaft worden. We gaan ervan uit dat de kampen kunnen plaatsvinden en verwachten dezelfde houding van de lokale besturen. Meteen na de Nationale Veiligheidsraad heb ik samen met minister Bart Somers aan de lokale besturen gevraagd voorlopig geen beslissingen te nemen over jeugdkampen en zomeractiviteiten. Aan de organisaties is de boodschap de activiteiten te blijven voorbereiden alsof ze zouden doorgaan.

“Wat na deze periode?”, was eveneens een vraag van Freya Perdaens. Het relanceplan van de Vlaamse Regering strekt niet alleen tot een economische maar ook tot een sociale relance. Deze commissie kan daarop helpen aandringen.

2.2. Aanvullende vragen en opmerkingen

Tinne Rombouts: Kan deze commissie ook over het relanceplan haar licht laat schijnen? De Vlaamse Jeugdraad ziet in de minister een trouwe bondgenoot om kindvriendelijkheid op de agenda te plaatsen, maar vraagt hem daar niet alleen in te laten. Kunnen de leden van deze commissie geen gezamenlijke brief schrijven om bij zowel de Vlaamse Regering maar zeker ook de GEES kindvriendelijke maatregelen te bepleiten, bijvoorbeeld meer speelruimte in de exitstrategie? Een brief is sneller klaar dan een voorstel van resolutie. De commissie Landbouw heeft hetzelfde gedaan voor onder andere de tuincentra.

Freya Perdaens: Hebben sinds de communicatie aan de lokale besturen, nog meer lokale besturen zomeractiviteiten geannuleerd? In de week van 22 april 2020 heeft de Ambrassade daarover een bevraging gehouden.

Op 9 april 2020 heb ik voor het eerst de niet-erkende jeugdverblijven ter sprake gebracht in verband met de coronacrisis (*Parl.St.* VI.Parl. 2019-20, nr. 273/1).

Intussen is nog niet duidelijk of erkende jeugdorganisaties ook van hen geld kunnen terugkrijgen. Zit op dat vlak nog een plan in de pijplijn?

Hannes Anaf: Ik steun de twee oproepen die we hier hebben gehoord:

- een hoorzitting met kinderen en jongeren;
- een brief aan de Vlaamse Regering en de GEES.

De leden die geregeld het woord nemen over het jeugdbeleid zitten daarover doorgaans op dezelfde golflengte. Twee fracties zwijgen meestal als het daarover gaat, dus weet ik niet of ook zij een dergelijke brief zouden steunen.

Jeremie Vaneekhout: Groen is bereid om in te gaan op de oproep van Tinne Rombouts. Een brief is een goede methode en vermijdt formele stemmingsprocedures.

Ik zal de commissievoorzitter een brief sturen met de vraag om een hoorzitting met kinderen en jongeren te organiseren.

Karin Brouwers, waarnemend commissievoorzitter: De vraag om hoorzittingen te organiseren zullen we in een volgende regeling van de werkzaamheden bekijken.

Ik stel voor dat Tinne Rombouts een ontwerp van de vermelde brief opstelt.

Minister *Benjamin Dalle:* Ik steun het idee van een signaal aan de Vlaamse Regering maar vooral ook aan de Veiligheidsraad om het kindperspectief in de heropstart van het land te respecteren.

Wat de vraag van Freya Perdaens betreft, hebben lokale besturen behoudens een enkele uitzondering hier en daar, nog geen beslissingen genomen. Het voorbeeld van Knokke-Heist is bekend. Zoals de Vlaamse overheid heeft gevraagd, nemen de andere lokale besturen doorgaans een afwachtende houding aan.

In verband met de niet-erkende verblijven heeft het CJT zich geen vragende partij getoond en beschik ik niet over extra cijfers.

Met de regeling van de werkzaamheden van de commissie zal ik me niet inlaten. Als Vlaamse overheid werken we uiteraard samen met representatieve organisaties van kinderen en jongeren, maar vinden we ook rechtstreeks naar hen luisteren heel belangrijk. Zoiets vergt echter een uitgebreide voorbereiding om te voorkomen dat het maar een oefening voor de galerij is.

Elisabeth MEULEMAN,
voorzitter

Jeremie VANEECKHOUT
Freya PERDAENS,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

ADJ	Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme
BVR	besluit van de Vlaamse Regering
CJM	Cultuur, Jeugd en Media
CJT	Centrum voor Jeugdtoerisme
CLB	centrum voor leerlingenbegeleiding
GEES	Groep van Experts belast met de Exitstrategie
ISB	Vlaams Instituut voor Sportbeheer en Recreatiebeleid
JKP	jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan
KSA	Katholieke Studentenactie
VJH	Vlaamse Jeugdherbergen
VLAIO	Agentschap Innoveren en Ondernemen
vzw	vereniging zonder winstoogmerk